Kenmerk: 337871 / 411377

Aan: Commissie voldoende water en droge voeten (VWDV)

Datum: 28 oktober 2026

Onderwerp: Voortgangsrapportage majeure projecten Inrichten Watersysteem

---

Voorstel

1. Kennis te nemen van de stand van zaken van de majeure projecten van programma inrichten watersysteem.

1. Aanleiding

Met deze voortgangsrapportage wordt de AB-commissie Voldoende water en droge voeten (VWDV) geïnformeerd over de stand van zaken van enkele geselecteerde projecten. Het gaat hierbij om projecten van majeure omvang, zoals in de Beleidsbegroting 2026 vastgesteld. In de Beleidsbegroting 2026 zijn onderstaande projecten als majeur vastgesteld:

- P034007 Inrichting beekdal Run Heers-Dommel
- P068714 Hoogwaterbescherming Vught, Esch en Sint-Michielsgestel (HWB-VEG)
- P086401 Beekherstel Poppelsche Leij (N2000)
- P0894XX Gebiedsgerichte aanpak (GGA) Grenscorridor*

Legenda financiële gegevens:

- Realisatie: Totale uitgaven en inkomsten op projectnummer
- Raming: Beoogde totale project uitgaven en inkomsten
- Krediet: Totale krediet verleend door DB op projectnummer
- Actuele realisatie: Netto kosten (uitgaven minus inkomsten) in het betreffende boekjaar
- Inofficieel open: Actuele raming in het betreffende boekjaar
- Officieel BB2026: cijfers zoals opgenomen in Beleidsbegroting in het betreffende boekjaar
- Officieel VN2027: cijfers zoals opgenomen in de Voorjaarsnota in het betreffende boekjaar

*Project voorheen bekend als majeur project P089401 Gebiedsgerichte aanpak (GGA) Grenscorridor is nu uitgesplitst in meerdere deelprojecten. In deze rapportage wordt het geheel van die deelprojecten meegenomen.

2. Toelichting

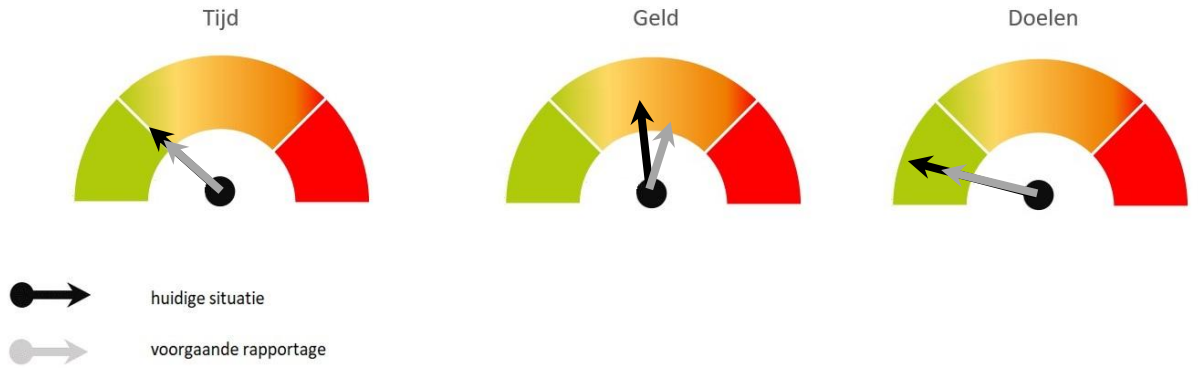
A. Prestaties

WBP-doel	Project	Opgave	Prognose oplevering
Klimaatrobuust watersysteem	P034007 Inrichting beekdal Run Heers-Dommel	Klimaatrobuuste inrichting Run - 2,1 km beekherstel - 10 ha NNP	2027
Voldoen aan de geldende normen wateroverlast	P068714 Hoogwaterbescherming Vught, Esch en Sint-Michielsgestel (HWB-VEG)	Realisatie van een gesloten stelsel van regionale keringen: - 30 km waterkering	2028-2033
Klimaatrobuust watersysteem, Voldoende water	P086401 Beekherstel Poppelsche Leij (N2000)	Klimaatrobuuste inrichting Poppelsche Leij - Hydrologische randvoorwaarden voor instandhouding N2000 - 2,6 km beekherstel - 71 ha OGOR - Watersysteemherstel - 15 ha NNN	2032
Klimaatrobuust watersysteem, Voldoende water, Klimaatrobuust watersysteem, Schoon water	P0894XX Gebiedsgerichte aanpak (GGA) Grenscorridor	- Uitwerking van zes ruimtelijk verankerde deelgebiedsvisies, inclusief een uitvoeringsprogramma met bijbehorende grondstrategie en het benodigde instrumentarium voor realisatie. - De uitwerking van de overige negen deelgebieden volgt in een latere fase. - Voor Grenscorridor Oost is medio 2026 het koersdocument opgeleverd en bestuurlijk bekrachtigd. De deelgebieden beslaan gezamenlijk circa 24.000 hectare. Binnen deze gebieden wordt invulling gegeven aan het principe Water en Bodem Sturend.	2027 (6 visies) 2026 Koersdocument

B. Stand van zaken per project/deelgebied

Inrichting beekdal Run Heers-Dommel (P034007)

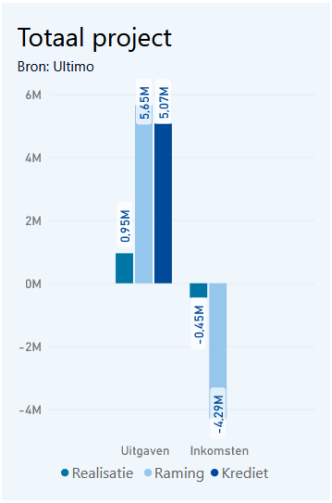
In het beheersgebied is grote maatschappelijk druk om woningbouw, energie en duurzaamheid in projecten te realiseren. Door proactief te acteren hebben wij invloed op keuzes om de opgave voor de watertransitie niet (nog) groter te maken (sturing op afkoppeling stedelijk gebied, berging e.d.). Dit deelproject in het beekdal van de Run is een unieke samenwerking tussen gemeenten, ASML, Provincie en waterschap om ASML (en Veldhoven/Eindhoven) droge voeten te laten houden en natuur- en beekherstel te laten plaatsvinden.

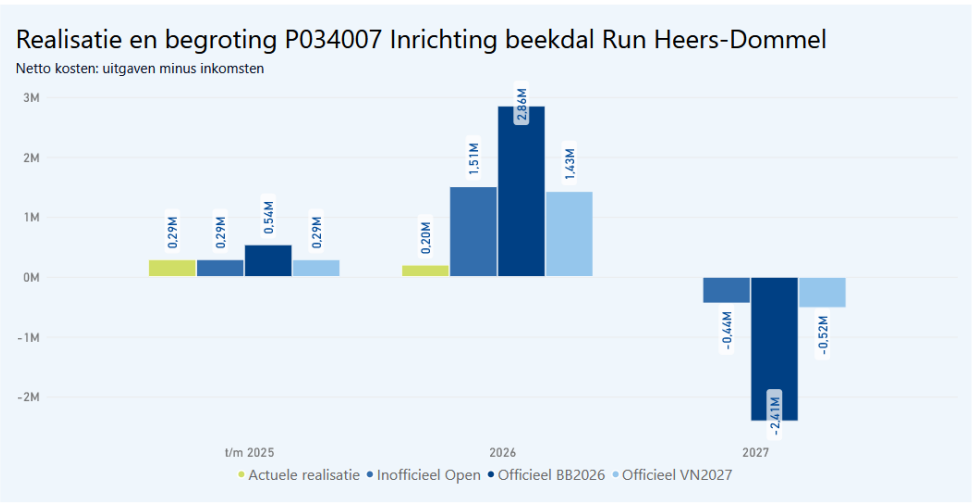

	Commissie vergadering 11-03-2026	**Commissie vergadering 28-10-2026**
Tijd	Uitstel tot eind 2026 is afgestemd en besloten in de stuurgroep. Aanbesteding bouwteam is parallel aan besluitvorming definitief projectbesluit gedaan. In januari is besloten om in dit project in een specifiek geval technisch compenseren aan te bieden. Begin februari 2026 zal definitief projectbesluit richting DB gebracht worden en na goedkeuringsbesluit vanuit provincie ter inzage gaan. Realisatie van het project eind 2026 lijkt haalbaar.	Het project is inmiddels in uitvoering en vordert conform planning. Op basis van de huidige planning wordt realisatie van het project eind 2026 en oplevering begin 2027 haalbaar geacht.

Geld	Door aanpassingen na inspraak en verdere afstemmingen met de partners is de raming hoger uitgevallen. De wijziging zal doorgevoerd worden in de komende Voorjaarsnota. Het extra uitvoeringskrediet zal bij vaststelling van het definitief projectbesluit aangevraagd worden.	In februari 2026 zijn het definitieve projectbesluit en het uitvoeringskrediet vastgesteld. Als gevolg van verdere kostenstijgingen, onder meer door de toegenomen kosten voor schoon en emissieloos bouwen, is in juni 2026 aanvullend krediet verstrekt.
Doelen	Doelen waterschap: Klimaatrobuuste inrichting Run, waaronder 2,1 km beekherstel en 10 ha NNP	Idem

Financieel:

Realisatie *uitgaven en inkomsten op projectnummer*
Raming *beoogde totale project uitgaven en inkomsten*
Krediet *verleend door DB op projectnummer*

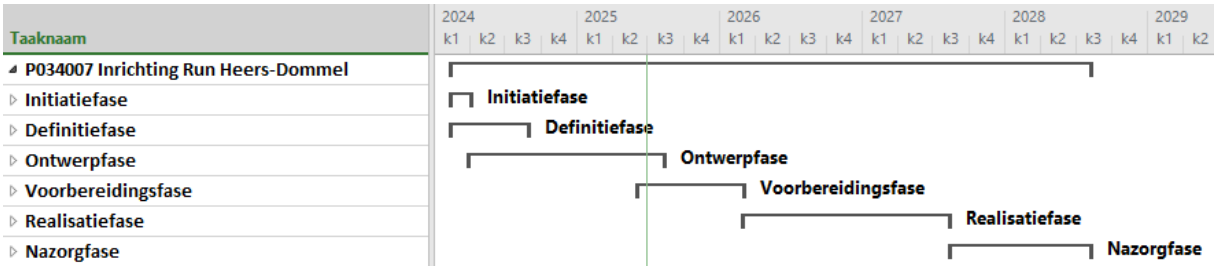

Actuele realisatie *netto kosten in het betreffende boekjaar |* ***Inofficieel open*** *actuele raming in betreffende boekjaar*
Officieel BB*: Cijfers zoals opgenomen in beleidsbegroting in het betreffende boekjaar |* ***Officieel VN****: Cijfers zoals opgenomen in voorjaarsnota in betreffende boekjaar*

Uit de linker grafiek blijkt dat de totale deelprojectuitgaven worden geraamd op € 5,65 miljoen. Daartegenover staan geraamde inkomsten van € 4,29 miljoen. Per saldo bedragen de netto projectkosten voor het waterschap € 1,36 miljoen. In de rechter grafiek zijn deze netto kosten per jaar weergegeven.

In februari 2026 zijn het definitieve projectbesluit en het uitvoeringskrediet vastgesteld. Als gevolg van verdere kostenstijgingen, onder meer door de toegenomen kosten voor schoon en emissieloos bouwen, is in juni 2026 aanvullend krediet verstrekt. Deze meerkosten worden opgevangen binnen het programma. De geactualiseerde projectraming wordt tevens verwerkt in de Beleidsbegroting 2027.

Planning:

Hoogwaterbescherming Vught, Esch en Sint-Michielsgestel (HWB-VEG) (P068714)

Dit project beoogt een gesloten stelsel van regionale keringen voor de bescherming van de dorpen Vught, Esch en Sint-Michielsgestel en de stad ’s-Hertogenbosch. Dit door hergebruik en verbetering van het bestaande stelsel van overige waterkeringen, regionale waterkeringen en (tussenliggende) hoge gronden, waaronder de als hoog prioritair gekwalificeerde overige keringen Pestdijk, Volmeer-Bleijendijk en Beukenhorst (hoge faalkans, groot gevolg). Dit uiterst benedenstrooms gelegen keringenstelsel speelt een belangrijke rol bij de hoogwaterbescherming in geval van een HOWABO-situatie.

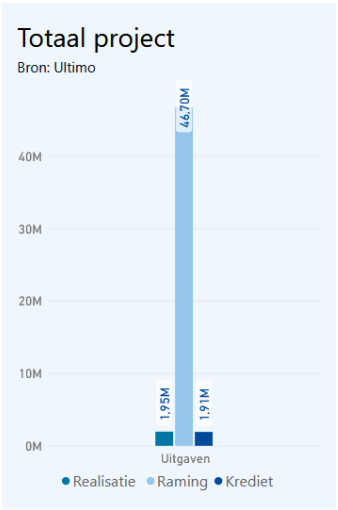

	Commissie vergadering 11-03-2026	Commissie vergadering 28-10-2026
Tijd	In de periode 2026-2027 doorloopt dit project de planuitwerking-fase. Dit traject resulteert in een voorkeursalternatief voor dijkverbetering en een projectbesluit. Realisatie vindt plaats in deelprojecten in WBP6. Het project is m.e.r.-plichtig. De m.e.r.-procedure is gestart.	Voor september staat besluitvorming door het DB gepland over de programmatische kaders binnen HOWABO. Deze besluitvorming is richtinggevend voor de verdere planuitwerking van Hoogwaterbescherming Vught, Esch en Sint-Michielsgestel (HWB-VEG). In afwachting van de uitkomst wordt rekening gehouden met een tijdelijke pauzering van de planuitwerkingsfase.

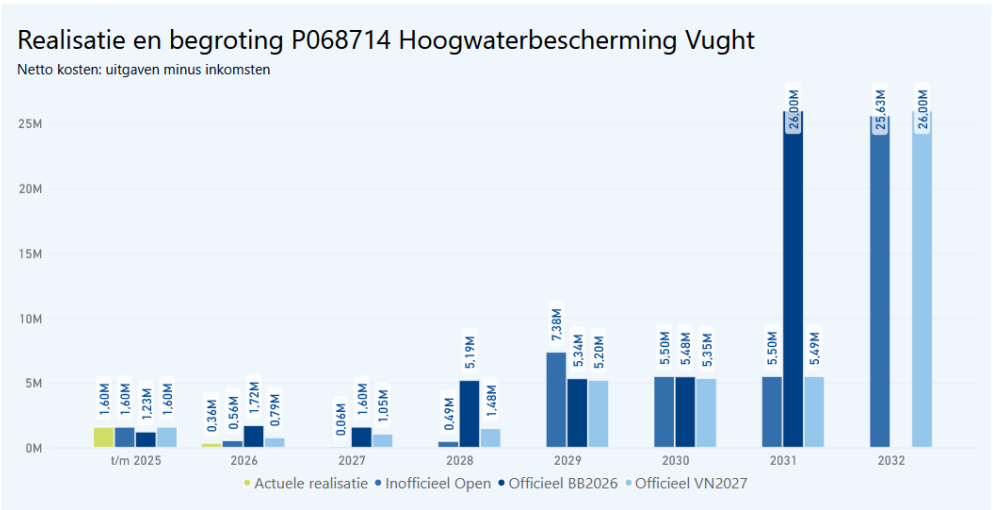
		HOWABO vormt het bestuurlijke kader voor de regionale waterveiligheidsopgave. De benodigde maatregelen binnen HWB-VEG hangen nauw samen met bovenliggende keuzes over onder meer waterberging, maatgevende waterstanden, veiligheidsnormen, Natura 2000 en schade en compensatie. Door deze vraagstukken eerst op systeemniveau te beschouwen, wordt voorkomen dat binnen HWB-VEG keuzes worden gemaakt die later moeten worden herijkt. Een tijdelijke pauzering van HWB-VEG is daarmee een bewuste investering in de bestuurlijke, juridische en maatschappelijke robuustheid van het project. Het vooraf vaststellen van de integrale systeemkeuzes en programmatische randvoorwaarden verkleint het risico op herontwerp, aanvullende procedures en vertraging in de uitvoering. De planuitwerking van HWB-VEG, waaronder ook de uitgestelde dijkverbetering kering Beukenhorst wordt hervat zodra de benodigde systeemkeuzes en programmatische kaders binnen HOWABO bestuurlijk zijn vastgesteld.
Geld	De raming voor de planuitwerking is onder het project opgenomen in de Beleidsbegroting 2026. Bekostiging van de uitvoering zal met het opstellen van Beleidsbegroting 2027 ook onder dit projectnummer worden gebracht. Vooralsnog zijn er geen afwijkingen voorzien.	De geactualiseerde raming voor de planuitwerking wordt opgenomen in de Beleidsbegroting 2027. Om de definitiefase af te ronden, wordt in het derde kwartaal van 2026 aanvullend voorbereidingskrediet aangevraagd.

Doelen	In afwijking van de eerdere rapportage omvat dit project in totaal ca. 30 km in plaats van 25 km dijkverbetering. Deze wijziging van projectscope is het gevolg van het in de verkenning gebleken omvangrijker Howabo-impactgebied. Dit betekent dat de dijkverbetering zich stroomopwaarts uitbreidt. Specifiek ter hoogte van Esch, richting Haaren. Met het verbeterde keringenstelsel voldoet het waterschap weer aan de veiligheidsnorm en bereidt het waterschap zich voor op extremere afvoeren en hogere waterstanden door klimaatverandering.	Afhankelijk van de uiteindelijk gekozen oplossingsrichting wordt circa 30 kilometer dijkverbetering gerealiseerd. Met het verbeterde keringenstelsel voldoet het waterschap weer aan de geldende veiligheidsnormen en wordt geanticipeerd op de gevolgen van klimaatverandering, zoals extremere afvoeren en hogere waterstanden. De voorgestelde positionering van HWB-VEG binnen HOWABO maakt het mogelijk regionale waterveiligheidsopgaven integraal te beschouwen en bestuurlijk af te wegen.

Financieel:

Realisatie *uitgaven en inkomsten op projectnummer*
Raming *beoogde totale project uitgaven en inkomsten*
Krediet *verleend door DB op projectnummer*

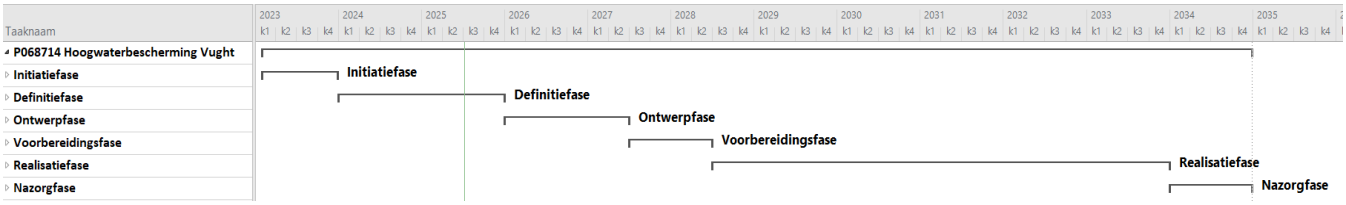

Actuele realisatie *netto kosten in het betreffende boekjaar |* ***Inofficieel open*** *actuele raming in betreffende boekjaar*
Officieel BB*: Cijfers zoals opgenomen in beleidsbegroting in het betreffende boekjaar |* ***Officieel VN****: Cijfers zoals opgenomen in voorjaarsnota in betreffende boekjaar*

Uit de linker grafiek blijkt dat de totale projectuitgaven worden geraamd op € 46,70 miljoen. In de rechter grafiek zijn de netto projectkosten per jaar weergegeven.

Voor de verkenningsfase heeft het dagelijks bestuur een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld. Voor de afronding van de definitiefase wordt in het derde kwartaal van 2026 aanvullend voorbereidingskrediet aangevraagd. De uitvoeringskosten zijn opgenomen in de actuele raming die als input dient voor de Beleidsbegroting 2027. Ten opzichte van de Beleidsbegroting 2026 schuiven de geraamde uitvoeringsuitgaven naar verwachting door van 2031 naar de daaropvolgende jaren.

Planning:

Beekherstel Poppelsche Leij (N2000) (P086401)

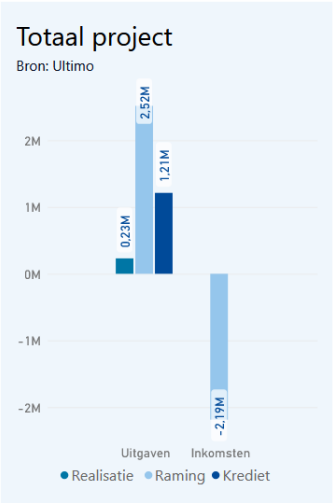
Regte Heide & Riels Laag is aangewezen als Natura2000-gebied, het beekdal van de Poppelsche Leij is een Natte Natuurparel (NNP). Het project beekherstel Poppelsche Leij (N2000) is een deelproject binnen GGA Regte Heide & Riels Laag. Doelen van het project zijn: instandhouding habitattypen N2000, behalen KRW-doelen, realisatie NNP, realisatie NNB, watertransitie (Watersysteemherstel). Hiervoor is VSS beschikbaar. Met de betrokken eigenaren zijn de eerste gesprekken hierover gevoerd. De adviseursdiensten zijn halverwege 2025 aanbesteed en gegund. De planvoorbereiding is vanaf september 2025 gestart.

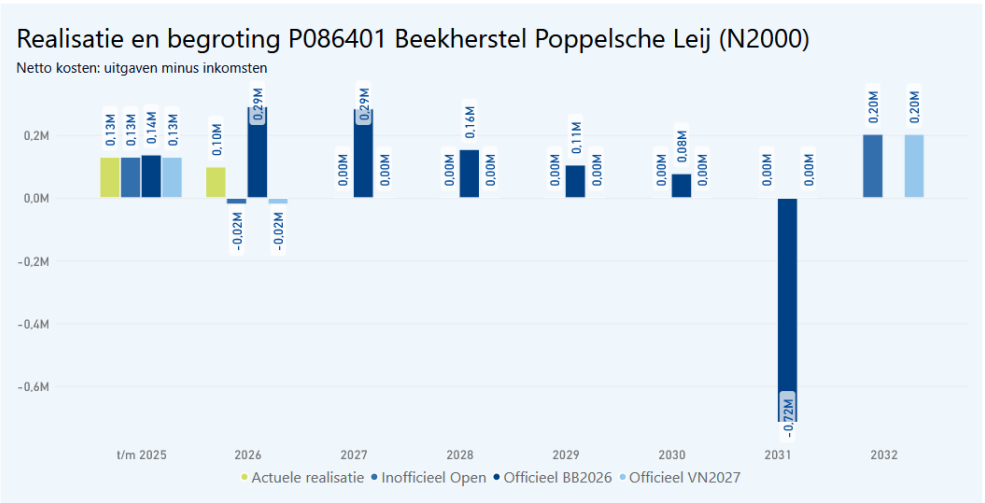

	Commissie vergadering 11-03-2026	**Commissie vergadering 28-10-2026**
Tijd	De kans op (lange) juridische procedures is aanwezig. Bij minnelijke grondverwerving is de verwachte oplevering eind 2031. Bij onteigening eind 2033. Binnen de planvoorbereiding loopt de samenwerking met het adviesbureau nog niet optimaal. Maatregelen worden genomen om dit te verbeteren en om vertraging te voorkomen.	Er bestaat een risico op langdurige juridische procedures. Bij minnelijke grondverwerving wordt de oplevering momenteel verwacht eind 2031. Indien onteigening noodzakelijk blijkt, verschuift de verwachte oplevering naar eind 2033. Binnen de planvoorbereiding verloopt de samenwerking met het adviesbureau nog niet optimaal. Inmiddels zijn maatregelen getroffen om de samenwerking te verbeteren en verdere vertraging te voorkomen.

Geld	Update raming is opgenomen in de Beleidsbegroting 2026. Netto kosten zijn laag omdat er 100% inkomsten zijn voorzien, m.u.v. de grondkosten die zijn toegevoegd. De financieringsbehoefte is meegenomen in de aanvraag voor Aanpak Landelijk Gebied (ALG). Gesprekken hierover lopen nog met de Provincie. Om die reden is er nog geen zekerheid over deze inkomsten. Aangezien uit de aanbesteding van de adviesdiensten de kosten sterk hoger uitvielen dan geraamd, was een aanpassing van de raming in de Beleidsbegroting 2026 én een aanvullend voorbereidingskrediet nodig om alle stappen van de planvoorbereiding te kunnen doorlopen.	De netto projectkosten zijn beperkt, doordat voor nagenoeg alle projectkosten dekking vanuit externe inkomsten is voorzien. Alleen de interne uren, grondkosten en bouwrente komen ten laste van het waterschap. De uitvoeringsovereenkomst voor de ontvangst van de ALG-middelen wordt momenteel opgesteld. De geactualiseerde projectraming wordt verwerkt in de Beleidsbegroting 2027.
Doelen	Hydrologische randvoorwaarden voor instandhouding N2000, 2,6 km beekherstel, 71 ha OGOR, 15 ha NNN en watersysteemherstel.	Idem

Financieel:

***Realisatie** uitgaven en inkomsten op projectnummer*
***Raming** beoogde totale project uitgaven en inkomsten*
***Krediet** verleend door DB op projectnummer*

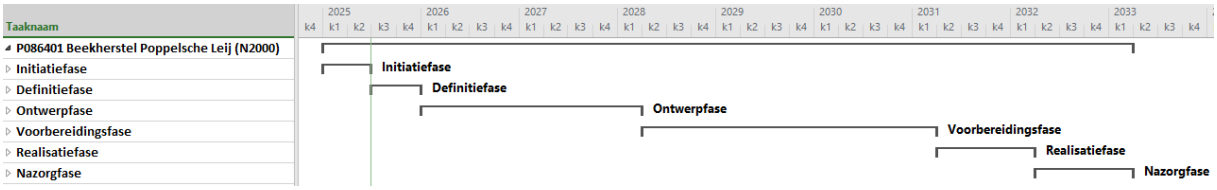

***Actuele realisatie** netto kosten in het betreffende boekjaar | **Inofficieel open** actuele raming in betreffende boekjaar*
***Officieel BB**: Cijfers zoals opgenomen in beleidsbegroting in het betreffende boekjaar | **Officieel VN**: Cijfers zoals opgenomen in voorjaarsnota in betreffende boekjaar*

Uit de linker grafiek blijkt dat de totale deelprojectuitgaven van beekherstel Poppelsche Leij (N2000) worden geraamd op € 2,52 miljoen. De inkomsten worden geraamd op € 2,19 miljoen, waardoor de netto projectkosten voor het waterschap uitkomen op € 0,33 miljoen. In de rechter grafiek zijn de netto kosten per jaar weergegeven. Deze kosten bestaan momenteel uitsluitend uit grondkosten en de geraamde bouwrente; de overige projectkosten worden gedekt vanuit ALG-middelen. De in de raming opgenomen grondkosten betreffen de kosten voor de toekomstige ondergrond van de beek. Overige grond wordt door de Provincie Noord-Brabant aangekocht.

Voor de voorbereiding van het deelproject is momenteel € 1,21 miljoen krediet beschikbaar gesteld. Bij de vaststelling van het ontwerp-projectbesluit wordt aanvullend krediet aangevraagd voor de vervolgfase van het project. De geactualiseerde projectraming wordt opgenomen in de Beleidsbegroting 2027.

Planning:

Gebiedsgerichte aanpak (GGA) Grenscorridor (P0894XX)

Wij zijn trekker van deze GGA en nemen daarin een voor ons ongebruikelijke rol op ons. Dit brengt enerzijds onzekerheden met zich mee op de korte termijn voor onze opgaven, maar biedt op de langere termijn juist kansen om te komen tot volledig systeemherstel, in het bijzonder op het gebied van de watertransitie. Eind 2024 heeft de provincie in overleg met het waterschap gevraagd het plangebied uit te breiden met de Oostflank, zodat het gebiedsproces betrekking zal hebben op het gehele Natura 2000- gebied “Leenderbos, Groote Heide en De Plateaux” en de schil daaromheen. Medio 2026 is de verkenningsfase afgerond middels het vaststellen van de samenwerkingsafspraken.

De eerste successen worden zichtbaar**:** zo hebben elf grondverwervingsdossiers via de ingerichte grondtafel geleid tot de verwerving van ca. 150 hectare ruilgrond. Andere dossiers zijn momenteel in behandeling. Daarnaast is de aanbesteding afgerond voor adviesbureaus die de gebiedsteams ondersteunen bij de verdere planvorming, waaronder de MER-procedure, de gebiedsvisie en de ruimtelijke verankering. Ook zijn we vanuit het programmabureau Grenscorridor in gesprek met ondernemers om te bekijken hoe toekomstwensen van een ondernemer gekoppeld kunnen worden aan de realisatie van overheidsopgaven. Dit doen we met behulp van gebiedspartners, casus- en gebiedsgericht. Door naast ondernemers te gaan staan, en belanghebbende partijen bij elkaar te brengen, merken we dat er positieve energie ontstaat en er perspectieven ontstaan.

Voor alle GGA's, dus ook voor de Grenscorridor, is via de *Aanpak Landelijk Gebied* in mei 2025 een gebiedsofferte ingediend voor Rijksfinanciering. Naast bijdragen vanuit het Rijk leveren ook andere gebiedspartners een bijdrage, in de vorm van financiële middelen en/of capaciteit. Er wordt gezocht naar een evenwicht tussen korte-termijnprojecten en het lange-termijngebiedsproces. Door dit te combineren met een slimme inzet van bijdragen van gebiedspartners en het waterschap, ontstaat een gebiedsfinanciering – een gezamenlijke envelop – waarin middelen optimaal worden benut voor het collectieve doel én voor duurzame samenwerking binnen het gebiedsproces met een hoger doelbereik. Naar verwachting wordt eind 2026 een samenwerkingsovereenkomst ondertekend door de provincie Noord-Brabant en Waterschap De Dommel.

Met de gemeenten worden afspraken gemaakt over hun rol in de ruimtelijke verankering van de gebiedsopgaven.

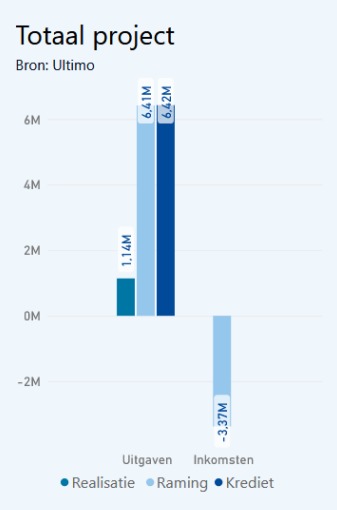

	Commissie vergadering 11-03-2026	**Commissie vergadering 28-10-2026**
Tijd	Het gebied is in 11 deelgebieden verdeeld. Tot en met 2027 worden 6 deelgebieden uitgewerkt. Per deelgebied zal een ruimtelijke verankerde visie inclusief uitvoeringsstrategie opgesteld worden. Momenteel zijn er drie gebiedsteams in een opstartende fase. Voor de andere drie deelgebieden geldt dat in 2026 bekeken wordt waar en hoe deze ook opgestart worden. Voor de Oostflank (met o.a. gebiedsontwikkelingen Gijzenrooi, Drinkwaterlandschap en Witsem) wordt de verkenning begin 2026 afgerond (afsprakenkader).	Het gebied is opgedeeld in 15 deelgebieden. Tot en met 2027 worden 6 deelgebieden uitgewerkt tot ruimtelijk verankerde gebiedsvisies, inclusief een bijbehorende uitvoeringsstrategie. Voor de Oostflank, waaronder de gebiedsontwikkelingen Gijzenrooi, Drinkwaterlandschap Groote Heide en Witsem, is de verkenningsfase afgerond. Dit gebied maakt inmiddels formeel onderdeel uit van het plangebied van de GGA Grenscorridor. Momenteel werken drie gebiedsteams aan de planuitwerking van de eerste drie deelgebieden. Deze trajecten leiden tot gemeentelijke omgevingsprogramma's, die als voorloper dienen van de omgevingsplannen die gemeenten uiterlijk in 2032 moeten vaststellen.

		Daarbij worden tevens de ruimtelijke uitgangspunten voor de watersysteemeenheden, zoals ruggen, flanken en beekdalen, nader uitgewerkt en vastgelegd. De voorbereidingen voor de opstart van een vierde deelgebied zijn in gang gezet. Voor de overige twee deelgebieden wordt eind 2026 bepaald op welk moment en op welke wijze de planuitwerking wordt gestart, zodat de uitvoering vervolgens kan worden voorbereid.
Geld	De Grenscorridor, heeft via de Aanpak Landelijk Gebied (PNB) een gebiedsofferte ingediend voor Rijksfinanciering. Naast bijdragen vanuit het Rijk leveren ook andere gebiedspartners een bijdrage, in de vorm van financiële middelen en/of capaciteit. De wijze en omvang van deze bijdrage worden nog afgestemd met de Provincie en de gebiedspartners. Omdat hier via het spoor water en bodem sturend gewerkt wordt aan de gebiedsdoelen is waterschap de Dommel bereid om extra te investeren-immers water en bodem sturend is ons hoofddoel. De totale verwachte uitgaven en inkomsten zijn reeds opgenomen in de vastgestelde Beleidsbegroting 2026.	De Grenscorridor heeft in het kader van de Aanpak Landelijk Gebied (ALG) een gebiedsofferte ingediend voor rijksfinanciering. Naast bijdragen vanuit het Rijk leveren ook andere gebiedspartners een bijdrage in de vorm van financiële middelen en/of capaciteit. De omvang en invulling van deze bijdragen worden momenteel verder afgestemd met de provincie en de betrokken gebiedspartners. Voor het Drinkwaterlandschap is inmiddels een samenwerkingsovereenkomst ondertekend door Brabant Water, de provincie en Waterschap De Dommel. Daarnaast wordt gewerkt aan een uitvoeringsovereenkomst voor de beschikbaarstelling van de ALG-middelen. Omdat binnen de Grenscorridor via de aanpak *Water en Bodem Sturend* rechtstreeks wordt bijgedragen aan de gebiedsdoelen, is Waterschap De Dommel bereid hierin ook zelf te investeren. Deze aanpak sluit direct aan op de kerntaak en strategische doelstellingen van het waterschap.

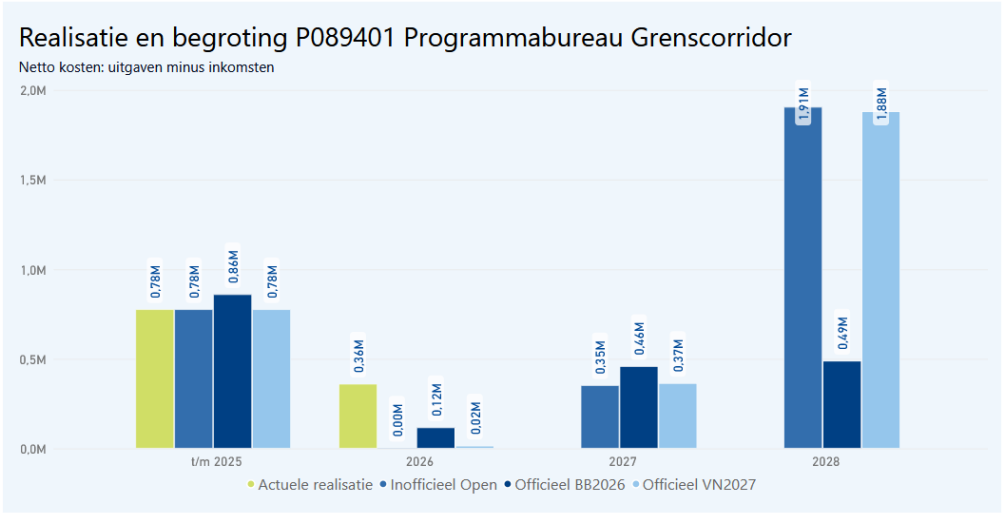
		De totale geraamde uitgaven en inkomsten zijn reeds opgenomen in de vastgestelde Beleidsbegroting 2026. Op basis van de huidige inzichten blijven deze ongewijzigd in de Beleidsbegroting 2027.
Doelen	- Grenscorridor west: Uitwerken 6 ruimtelijke verankerde deelgebiedsvisies (10.380 ha) inclusief uitvoeringsprogramma met daaraan gekoppeld een grondstrategie en benodigd instrumentarium. - de overige 4 deelgebieden (4.635 hectare) zullen later worden uitgewerkt. Deze gebieden hebben geen urgente waternatuuropgaven (N2000/KRW). - Voor Grenscorridor Oost (5.690 ha.), begin 2026 opleveren van een koersdocument (verkenning), waarna ook hier de visie-planuitwerking kan worden opgestart Tezamen ca. 20.700 ha invulling van water en bodem sturend.	- Uitwerking van 6 van de 15 deelgebieden tot vastgestelde, ruimtelijk verankerde gebiedsvisies, inclusief een uitvoeringsprogramma, grondstrategie en het benodigde instrumentarium voor realisatie. Hiermee wordt invulling gegeven aan de watertransitie volgens het principe Water en Bodem Sturend. - Naast de gebiedsgerichte planuitwerking wordt ingezet op het benutten van initiatieven vanuit het gebied. Daarbij worden toekomstperspectieven van ondernemers waar mogelijk gekoppeld aan het versneld realiseren van overheidsopgaven. Binnen de Grenscorridor lopen momenteel 6 tot 8 kansrijke casussen. Naar verwachting neemt dit aantal in 2027 toe, mede als gevolg van de rijksontwikkelingen rondom zonering. - Voor Grenscorridor Oost is medio 2026 het koersdocument opgeleverd

Financieel:

P089401 Programmabureau Grenscorridor

***Realisatie** uitgaven en inkomsten op projectnummer*
***Raming** beoogde totale project uitgaven en inkomsten*
***Krediet** verleend door DB op projectnummer*

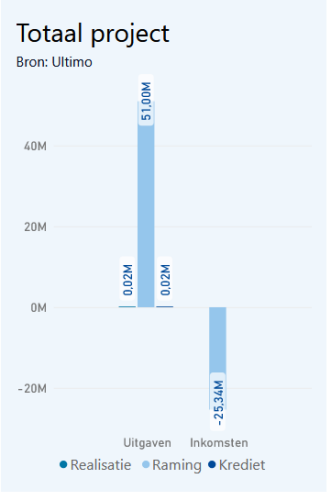

***Actuele realisatie** netto kosten in het betreffende boekjaar | **Inofficieel open** actuele raming in betreffende boekjaar*
***Officieel BB**: Cijfers zoals opgenomen in beleidsbegroting in het betreffende boekjaar | **Officieel VN**: Cijfers zoals opgenomen in voorjaarsnota in betreffende boekjaar*

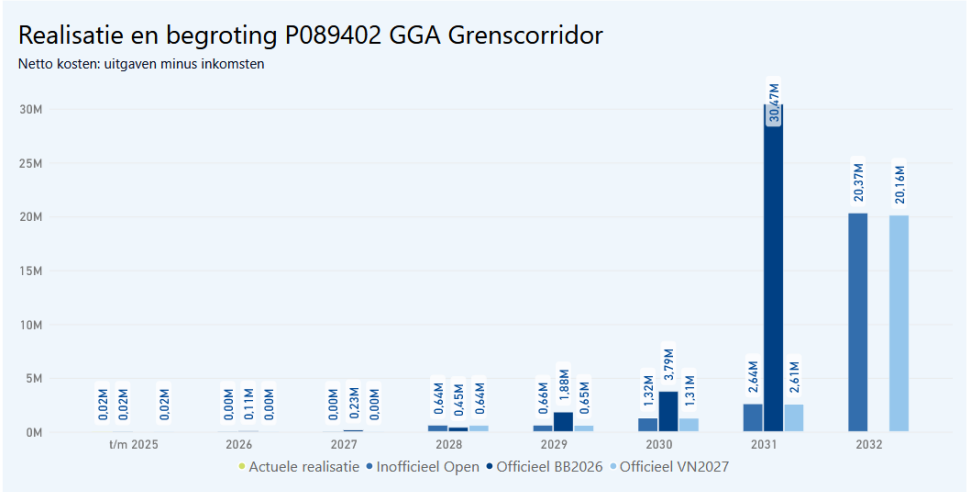
Uit de linker grafiek blijkt dat de totale projectuitgaven worden geraamd op € 6,41 miljoen. De inkomsten worden geraamd op € 3,37 miljoen, waardoor de netto projectkosten voor het waterschap uitkomen op € 3,04 miljoen. In de rechter grafiek zijn de netto kosten per jaar weergegeven. Ten opzichte van de Beleidsbegroting 2026 wordt in de actuele raming uitgegaan van lagere inkomsten. De hieruit voortvloeiende stijging van de netto projectkosten wordt gedekt vanuit project P089402.

Voor het project is momenteel € 6,42 miljoen krediet beschikbaar. De geactualiseerde projectraming wordt opgenomen in de Beleidsbegroting 2027.

P089402 GGA Grenscorridor

***Realisatie** uitgaven en inkomsten op projectnummer*
***Raming** beoogde totale project uitgaven en inkomsten*
***Krediet** verleend door DB op projectnummer*

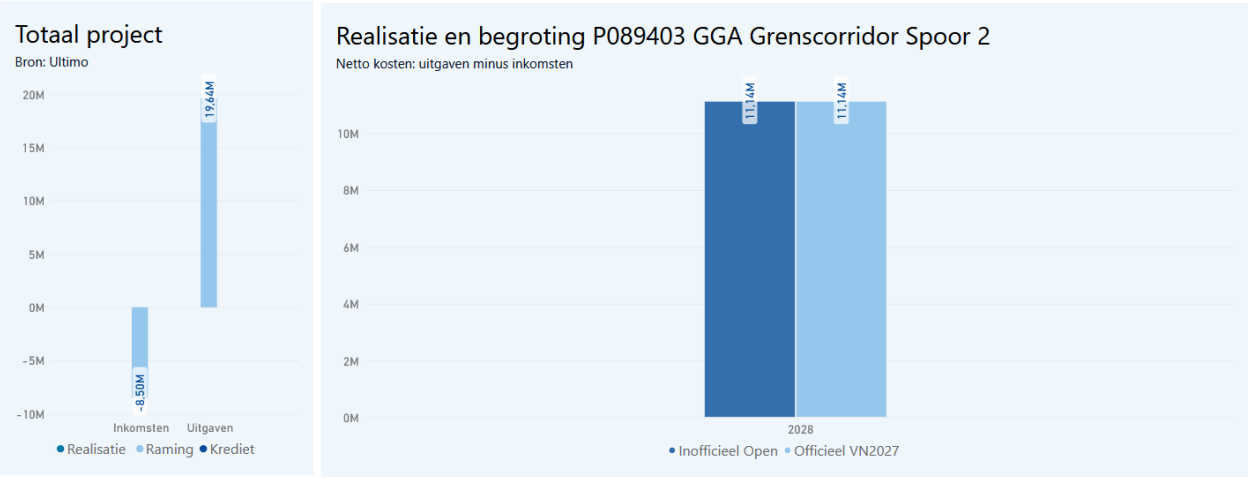

***Actuele realisatie** netto kosten in het betreffende boekjaar | **Inofficieel open** actuele raming in betreffende boekjaar*
***Officieel BB**: Cijfers zoals opgenomen in beleidsbegroting in het betreffende boekjaar | **Officieel VN**: Cijfers zoals opgenomen in voorjaarsnota in betreffende boekjaar*

Uit de linker grafiek blijkt dat de totale projectuitgaven worden geraamd op € 51,00 miljoen. De inkomsten worden geraamd op € 25,34 miljoen, waardoor de netto projectkosten voor het waterschap uitkomen op € 25,66 miljoen. In de rechter grafiek zijn de netto kosten per jaar weergegeven.

Ten opzichte van de Beleidsbegroting 2026 zijn de projectuitgaven later in de tijd gepland. Ook nemen de geraamde netto kosten af doordat geplande kosten zijn overgeheveld naar de deelprojecten P089401 en P089403. Per saldo blijft de omvang van het totale programma ongewijzigd.

P089403 GGA Grenscorridor Spoor 2 (grondverwerving)

Uit de linker grafiek blijkt dat de totale projectuitgaven worden geraamd op € 19,64 miljoen. De inkomsten uit ALG-middelen worden geraamd op € 8,50 miljoen, waardoor de netto projectkosten voor het waterschap uitkomen op € 11,14 miljoen. Vooralsnog zijn alle uitgaven en inkomsten geraamd in 2027. De kosten voor dit deelproject waren in de Beleidsbegroting 2026 voorzien onder deelproject P089402.

Planning:

Tot en met 2027 worden zes deelgebieden uitgewerkt tot gebiedsvisies, die conform de Omgevingswet worden verankerd. Aansluitend wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld met projecten waarvoor de benodigde financiële reserveringen reeds zijn opgenomen.

Daarnaast richt het programmabureau zich op het borgen van de integraliteit tussen lopende gebiedsopgaven en projecten, waaronder N2000-Dommeldal, Witsem, Drinkwaterlandschap Groote Heide en Gijzenrooi. Ook ondersteunt het programmabureau bij gebiedsgerichte vraagstukken door partijen en expertise samen te brengen, bijvoorbeeld vanuit de provincie bij de ontwikkeling van verdienmodellen voor ondernemers.

Verder worden vanuit het programmabureau intensieve gesprekken gevoerd met ondernemers in het gebied. Momenteel betreft dit zes tot acht intensieve casustrajecten en meer dan 60 overige lopende of afgeronde casussen en gebiedsgesprekken. Deze werkzaamheden dragen bij aan de voortgang van de gebiedsontwikkeling, maar zijn niet direct gekoppeld aan een afzonderlijke planning of mijlpaal.

Bijlage(n):

Geen bijlagen